

Halottak napja, 2011

A temető kapujában állunk meg, egy héttel az ünnep előtt. Anya már nehezen jár, erőpróba lesz számára a lejtőn fölfelé. Süt a nap, az árusnál sorba állítva a mécsesek. Szemben a különös traverz a ravatalozó előtt még ma is azt a napot hirdeti, amikor – szintén napsütésben – apát eresztették a fagyos földbe. Hány éve annak? Lassan elindulunk. Belém kapaszkodik, a bátyám a gyűrött műanyag zacskót hozza, benne kissöprű, rongy, művirág. Kellékek halottaink emlékének ápolásához. A fordulóig

simán feljutunk, a vékony törzsű fa itt hajlik vissza apósom sírjára. Csak távolból nézünk rá, most az erőnket koncentrálni kell. Hiszen a nagy, a cél-egyenes következik. Már látszik a sír: a domboldal hullámain ringó, sodródó bárka. A fekete márványba vésett, ismerős aranybetűk nagyszüleim nevét jelölik. Pedig most már Mandus is a sírban, anya fiatalabb testvére, aki gyorsabb volt nála. A két lépcsőfoknyi magasságba nem tudunk fellépni, nagyot kerülünk, de végül odaoldalazunk az egymáshoz torlódó sírok közt egyensúlyozva.

Anya leül, mi lesöpörjük a műkövet, a nyári művirágot télire cseréljük. Két csokrot hozott anya, egyet a szüleinek, egyet testvérének. Meggyújtjuk a mécses, keresztet vetünk, imádkozunk. A hulló napsugárban levelek vitorláznak.

Aztán apához kell eljutnunk. Jó, hogy közel van, és most lefelé araszolunk. Ugyanaz a rituálé. Nézzük a vak betűket, a felfoghatatlan évszámra megint rácsodálkozunk. Nem veszünk össze semmin, csak marakodunk, mint farkascapat a napsütötte réten, sebeinket nyalogatjuk.

Hazafelé megy legnehezebben. Többször meg kell állnunk, nem is titkolja, fáj minden porcikája. Lelassul, elbizonytalanodik, megáll.

Újraindul. A sárga levelekbe takart sírok
 közt apró jeladók: mécsesek kitarató lángja.
 Estére már csak ők maradnak itt,
 kuporgó farkasok szembogarai, őrzik
 halottaink emlékét, amíg el nem alszanak.

Karácsony

Apa emlékére

Ismét eljött a karácsony.
 A téren forralt bort isznak a családok,
 boltívek alatt szelíd atyák
 elmélkednek egy faragatlan ácsn,
 oltáron gyertyafény, árnyék az ostyákon,
 s a hívek hallgatva boronganak
 a százszor hallott jó tanácson,
 odakint az égből eső szital,
 a város olyan, mint egy őszi táj,
 amelyet nem zavar az avar, a köd
 s mindenféle puha vacogó vatták,
 a hosszú kabátot magadra öltöd,
 amikor vásárolni indulsz,
 és pénzünket másokra költöd
 minden fenntartás nélkül,
 hogy az ember beleszédül,
 de nem tud ellentmondani neked,
 mivel is indokolhatnám, hogy ne tedd,
 a karácsony ünnep, ajándék,
 mélybíbor, aranypír, talán kék,
 színes csillámpapírba
 csomagolja lüktető szívünket,
 felkavarja hamvadó hitünket,
 és lázít, kiabál és büntet,
 a gyerekek jogaiért előzetes
 engedély nélkül is tüntet,
 fogadalmainknál ő a kezes,
 szerelemmel kér, hogy szeress,
 ha minden másból kiábrándultál,
 valahol mégis, mindenem túl tán,
 ahol pedig már mindent összedúltál,
 rád lel, nyakon ragad, és régi, világ-
 végi szenvedéllyel magához ölel,
 ahol mindenki elhagy, ő fellel,
 kérdéseidre egyszerűen felel,
 nem magyaráz és nem bizonyít,
 mindent a mindenséghez viszonyít,
 s a gyerekkorba visszaröpít, oly hirtelen,

hogy követni se tudja a lomha értelem,
elfogy a szó, a magyarázat,
nem marad más, csak pásztor-alázat,
nézed a jászolt, az újszülöttet,
csupa csillogó szem körülötted,
derengeni kezd egy régi karácsony,
mert nem juthatsz túl az égi varázson,
és egy régi dalt dúdolsz magadban halkán,
s a mennyből leszáll az angyal a dalban.

